

PROJEKT LEONARDO DA VINCI PARTNERSTVÁ

**«HANDISSIG» VZDELÁVANIE PRACOVNÍKOV SEKTORA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB VEREJNÉHO ZÁUJMU
NA UVEDOMENIE SI ŠPECIFÍK ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA»**

**Zápis z 3. projektového stretnutia
30. – 31. mája 2013
Bratislava, Slovensko**

Účastníci stretnutia:

<ul style="list-style-type: none"> Družstvo pre rozvoj zamestnanosti v službách starostlivosti o človeka /Coopérative pour le développement de l'Emploi dans les services à la personne/ (CDE SAP) – Francúzsko 	<ul style="list-style-type: none"> Thierry Sarkissian Christian Caze Jean-Luc Lareau
<ul style="list-style-type: none"> Zväz inštitúcií a špecializovaných služieb pomoci pre dospelých a mládež /Fédération des Institutions et Services Spécialisés d'Aide aux Adultes et aux Jeunes/ (FISSAAJ) - Belgicko 	<ul style="list-style-type: none"> Christine Lefèvre Jean Dufour Myriam Dubusson Catherine Goossens Benoit Marthus Patrick Meunier Jean-Pierre Nicaise Eric Degimbe
<ul style="list-style-type: none"> Zväz zrakovo postihnutých Francúzska /Fédération des aveugles et handicapés visuels de France/ (FAF) - Francúzsko 	<ul style="list-style-type: none"> Céline CHABOT Nicole MATHIEU Julie BERTHOLON Farida SAIDI
<ul style="list-style-type: none"> Agentúra RRI, s.r.o - Slovensko 	<ul style="list-style-type: none"> Jana Lednická Lydia Hlušková Viliam Turičík

Koordinátor projektu - Coopérative pour le développement de l'Emploi dans les services à la personne

Účastníkov tohto nadnárodného stretnutia projektu «Handissig» privítala Jana Lednická, z Agentúry RRI.

Stretnutie sa začalo vystúpením Jany Lednickej, ktorá privítala účastníkov, predstavila

dokumenty, ktoré majú účastníci k dispozícii a v skratke predstavila svoju organizáciu.

Predstavenie sa účastníkov stretnutia osobne.

Potom dostal slovo pán Thierry Sarkissian, vedúci oddelenia rozvoja CDE SAP (vedúci partner projektu), ktorý pripomenul program pripravený na toto stretnutie.

Pripomenutie výsledkov a finálnych dokumentov:

VÝSLEDKY A PRODUKTY
Európska inventúra existujúcich pomôcok, postupov a vzdelávania, ktoré berú do úvahy zdravotné postihnutie v povolaniach SSIG
Otvorenie informačného priestoru na internete
Súbor pomôcok sensibilizácie určených pre zamestnávateľov a pracovníkov v sektore SSIG
Priebežná hodnotiacia správa o projekte
Návrhy ako si môžu pracovníci SSIG lepšie uvedomiť zdravotné postihnutie
Brožúra o záveroch projektu
Záverečná hodnotiacia správa

Prebratie otázky komunikačných aktivít

Newsletter č. 1, ktorý pripravila Céline Chabot bol odsúhlasený. Druhý newsletter bude spracovaný v priebehu mesiaca júl 2013.

Boli predstavené Internetové stránky partnerov:

- Agentúra RRI vytvorila web stránku venovanú projektu
- FAF vytvoril na svojej internetovej stránke rubriku venovanú Európskym projektom
- FISAAJ a FAF publikovali aktuality na svojich stránkach

Prebratie otázky inventúry pomôcok

Prezentácia finálneho dokumentu, ktorý spracoval FAF (obsah a forma).

Bolo dohodnuté, že sa doplní jeden odstavec s definíciou SSIG.

Partneri sa dohodli, že pripomenú fakt, že projekt sa môže tiež týkať profesionálnych opatrovateľov/ošetrovateľov, ktorí počas svojej pôvodnej prípravy na povolanie nedostali hlbšie poznatky týkajúce sa zdravotného postihnutia.

Partneri sa dohodli, že v čo najkratšom čase pošlú Céline krátky text, ktorý bude prezentovať kontext každej krajiny, ktorý sa uvedie ešte pred prezentáciou hárkov. Toto vysvetlenie umožní pochopiť, prečo boli tieto hárky vypracované, v súvislosti s podmienkami, zákonmi,... Záverečná verzia dokumentu by mala byť zaslaná partnerom najneskôr do 17. júna 2013 na

odsúhlasenie.

Prebratie otázky priebežnej správy

CDE SAP spracuje k dátumu 17. júna 2013 priebežnú správu vo francúzskom formáte a potom si každý partner vyberie informácie, aby spracoval svoju vlastnú správu.

Francúzska agentúra vyžaduje, aby boli zaslané všetky «písomné dokumenty», my teda musíme poslať všetky vytvorené dokumenty (prezentácie partnerov, zápisy, inventúru, newsletter, ...)

Partneri by si mali taktiež preveriť, do akej miery má byť vyplňaná databáza EST v čase podávania priebežnej správy.

Prebratie otázky súboru nástrojov na zvýšenie povedomia určených pre zamestnávateľov a pracovníkov v sektore SSIG

Po rozsiahlych diskusiách o forme a obsahu súboru nástrojov na zvýšenie povedomia, bol prijatý záver, že by sme sa nemali obmedzovať len na popísanie zoznamu nástrojov a organizácií/vzdelávacích stredísk. Mali by sme ponúknuť nástroj, ktorý podnieti pracovníkov a zamestnávateľov k organizácii/účasti na vzdelávaní.

Súbor nástrojov by mal byť v prvom rade nástrojom na zvýšenie povedomia sám o sebe, dosť všeobecný a v «pútavej» forme a potom aj spojovacím článkom smerom k hárkom, vzdelávaniu, organizáciám,.....

Partneri by mali teda zmapovať do najbližšieho stretnutia v Marseille, nástroje na zvýšenie povedomia, krátke vzdelávanie, ... ktoré by nám umožnili vytvoriť inovatívny nástroj, určité «primknutie sa», určitú «motiváciu», ktorá by umožnila zvýšiť povedomie v otázke realizácie/zapojenia sa do vzdelávania.

Budúce stretnutie sa uskutoční v dňoch 10. a 11. októbra 2013 v Marseille.

FAF navrhuje urobiť pokus so zrakovým postihnutím a pozve na stretnutie svojich marsejských členov. FAF a CDE SAP pripraví spoločne obsah tohto stretnutia.

Nasledujúce stretnutie sa uskutoční v Belgicku v dňoch 21. a 22. januára 2014.

Návšteva v Centre MEMORY

Privítanie paňou Máriou Čunderlíkovou, riaditeľkou centra.
Je to jediné špecializované zariadenie na Alzheimerovu chorobu na Slovensku.

Centrum neprináša len starostlivosť, ale ponúka aj vzdelávanie/informovanie rodín, profesionálnych pracovníkov, ...
Zamestnanci centra neposkytujú služby v domácnosti chorých ľudí.

Zariadenie má dve poschodia:

- denný stacionár
- vzdelávacie centrum

Centrum bolo založené v roku 2002, je to prvé centrum prevencie, diagnostiky a vzdelávania pre ľudí postihnutých Alzheimerovou chorobou.

Máme 5 aktivít:

- denný stacionár pre ľudí, ktorí žijú v rodine, ktorým sa však ponúkajú služby počas dňa (20 osôb denne)
- rady/pomoc pre chorých ľudí
- vzdelávanie profesionálnych pracovníkov v otázke demencie, Alzheimerovej choroby
- informácie o chorobe, sociálne služby
- kognitívne tréningy

Dvakrát v týždni chodí do centra 70 ľudí, ktorým sa poskytuje pomoc pri kognitívnych tréningoch.

Kognitívne tréningy sú organizované:

- pre aktívnych seniorov, ktorí nemajú zdravotné problémy
- kvôli prevencii kognitívneho deficitu, na udržanie kontaktov s inými ľuďmi
- vzdelávacími programami pre seniorov

Znižovanie kognitívnej kapacity v staršom veku môže byť spomalené, ak je pamäť stimulovaná a trénovaná.

Existuje aj kognitívna rehabilitácia, predpísaná lekármi, pre ľudí, ktorí majú poruchy pamäte alebo dostali Alzheimerovu chorobu.

Centrum používa viacero pomôcok na trénovanie pamäte (pedagogické zošity). Ľudia/rodiny môžu niektoré cvičenia robiť aj doma.

Pre ľudí, ktorí prichádzajú do denného stacionára sú ponúkané viaceré aktivity:

- fyzické cvičenia na udržanie aktivít, ktoré chorý človek nebude viac vykonávať
- kultúrne aktivity (maľovanie, ...)
- cvičenia pamäte

- podelenie sa o spomienky

Ak sa už človek nechce zúčastňovať na skupinových aktivitách, neprijíma iných, začína byť «rušivým prvkom» v skupine, nemôže viac byť prijímaný v stacionári.

Centrum sa skontaktuje s inými službami, ktoré takémuto človeku môžu pomôcť: zaradenie do nejakého zariadenia alebo zostáva v rodine a chodí k nemu do domácnosti opatrovateľka.

Vzdelávanie rodín a rodinných opatrovateľov

Jedná sa o poskytnutie vhodných/užitočných informácií a emocionálnu podporu pre rodiny, ktoré sa stávajú opatrovateľmi, informovať ich a pomôcť im zvládnuť ich situáciu.

Program 10 stretnutí je organizovaný dvakrát do roka.

Vzdelávanie obsahuje teoretické a praktické informácie, vedomosti nadobudnuté v psychiatrickej ambulancii a spoluprácu s akadémiou neuro-imunológie Akadémie vied.

3 vzdelávacie kurzy pre profesionálnych opatrovateľov má centrum akreditované ministerstvom práce.

Centrum organizuje každoročne jednu konferenciu, semináre a workshopy.

Centrum je financované Vyším územným celkom a samotnými klientmi.

Centrum realizuje projekty, ktoré sú doplnkovým zdrojom príjmov (má štatút neziskovej organizácie):

- projekty Grundtvig
- projekty s agentúrou pre vedu a výskum

Aké majú vzdelanie pracovníci centra?

10 pracovníkov pracuje v stacionári, 5 z ich má vysokoškolské štúdium z tejto oblasti a pripravujú/tvoria aktivity, 5 ďalších pracovníkov ich realizuje/pomáha realizovať (opatrovateľky majú maturitu + povinný kurz 220 hodín).

Najdôležitejšie je, aby človek chcel robiť túto prácu a nebol nútený ju robiť.

Vzdelávanie opatrovateľov z pohľadu zamestnávateľov (mestských úradov), pani Janka Dudoňová (vedúca oddelenia sociálnych služieb na mestskom úrade)

Vid' priložená prezentácia

Prezentácia služieb poskytovaných opatrovateľom na Slovensku.

Zákon ja z roka 2008, a do platnosti v stúpil dňom 1. januára 2009. Predtým platil iný zákon, ktorý nebol však taký odborný.

Dnes je to miestna samospráva (obec), kto má povinnosť poskytovať sociálne služby a prijíma všetky rozhodnutia (obsah, dĺžka, ...).

Zákon definuje túto službu ako poskytovanú fyzickej osobe závislej od pomoci inej fyzickej osoby.

Nový zákon prináša jeden doplnkový prvok, ktorý v predchádzajúcom zákone nebol: poberateľ služby musí mať určitý stupeň závislosti (5. stupeň).

V súčasnej dobe, ak chce občan požiadať o sociálnu službu, musí prejsť cez hodnotenie a v závislosti od stupňa jeho odkázanosti na pomoci sa rozhodne či pomoc dostane alebo nie. Na stanovenie stupňa odkázanosti existuje tabuľka, ktorá určuje kritériá na určenie stupňa samostatnosti.

Opatrovateľ vykonáva úkony sebaobsluhy, údržbu domácnosti a sociálne aktivity. Je zamestnancom mestského úradu a poskytuje služby v domácnosti občana/klienta.

Zákon stanovuje aká je potrebná minimálna úroveň vzdelania na vykonávanie povolania opatrovateľa. Zamestnanci, ktorí už pracujú, majú 3 roky na to, aby si doplnili vzdelanie podľa zákona.

Ak vzdelanie pracovníka nezodpovedá požiadavkám zákona, musí absolvovať vzdelávanie v rozsahu 220 hodín.

Postup schválenia pomoci

Žiadateľ musí predložiť žiadosť na mestský úrad, ktorý nechá urobiť lekársky posudok. Tento expert sa opiera o lekársku správu všeobecného lekára žiadateľa. Expert je schválený mestským úradom.

Potom nasleduje sociálne hodnotenie, vykonané sociálnym pracovníkom v domácnosti žiadateľa, ktorý hodnotí schopnosti žiadateľa v otázke mobility, samostatnosti v bežných úkonoch, ...

Po týchto dvoch posudkoch je spracovaný celkový posudok, ktorý určí úroveň odkázanosti a pridelenie alebo nepridelenie sociálnej pomoci.

Služby od mestského úradu sú v rozsahu maximálne 7 hodín denne.

Nový zákon vyžaduje aby obce poskytovali tieto služby a aby poskytovateľ (obec) bola zapísaná do registra poskytovateľov na úrade VÚC. Na obci musí byť zodpovedná osoba, ktorá je garantom služby.

Financovanie týchto služieb

Obec musí financovať tieto služby a zo strany štátu ani VÚC nedostáva žiaden príspevok. Služby financuje zo svojho vlastného rozpočtu, z úhrad od prijímateľov, z darov a z prostriedkov združených obcou.

Malé obce, ktoré nemajú zdroje, nemôžu zabezpečiť túto službu a tak porušujú zákon. Existujú kontrolné služby, ale do dnešných dní ešte žiadnu sankciu neudelili.

O maximálnej výške pomoci rozhoduje každá obec samostatne. Prijímateľ platí za službu podľa svojho príjmu, podpisuje dohodu s obcou: dĺžka, úkony, ...

Ak prijímateľ nemá dostatočný príjem, môže za neho hradiť službu iný človek. Povinnosť sa môže preniesť aj na deti, musia sa postarať o svojich rodičov.

Ak ani prijímateľ ani jeho deti nemôžu za službu platiť, obec musí zabezpečiť službu a po smrti prijímateľa vyrovná pohľadávku z jeho majetku.

Pri predložení žiadosti o poskytovanie služby je nutné predložiť aj určité dokumenty (výšku dôchodku, ...).

Pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré majú menej ako 62 rokov, poskytuje nepretržité služby štát.

Úkony, ktoré zabezpečuje obec:

- sebaobslužné úkony: hygiena, jedlo, obliekanie, vyzliekanie, mobilita, ...
- starostlivosť o domácnosť: nákupy, bežné upratovanie, ...
- asociálne aktivity: predčítanie, doprovod, ...
- dohľad v určitom čase

Príspevok pani Anny Šuškovéj, lektorky Červeného kríža a Univerzity sv. Alžbety

Červený kríž poskytuje kurzy v rozsahu 220 hodín, povinné vzdelávanie pre získanie kvalifikácie opatrovateľov obcí.

Červený kríž udeľuje osvedčenie o absolvovaní kurz, ktoré je platné v celej EÚ.

Vid' priložená prezentácia